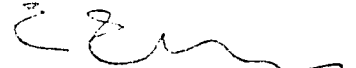

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Sayın Murat KURUM tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 10.07.2025

Mehmet Emin EKMEN

Mersin Milletvekili

Ereğli Organize Sanayi Bölgesi'nden kaynaklanan sanayi atıkları, Karadeniz Ereğli'ye bağlı Güllüç Mahallesi'ndeki Hamzafakıhlı deresini zehirlemiş; dere yatağında ölü balıklar, yoğun koku ve renk değişimleri gözlemlenmiştir. Bu durum, endüstriyel kirliliğin halk sağlığı ve ekosistem üzerindeki doğrudan etkisini açık biçimde göstermektedir.

Karadeniz kıyılarında yapılan araştırmalar, plastik çöplerin %62'sini oluşturduğu katı atık yoğunluğuna dikkat çekmektedir. Bunun yanında endüstriyel deşarjların içerdikleri ağır metaller ve organik kirleticiler sebebiyle, su ekosistemlerinin bozulduğunu ortaya koyan bilimsel veriler bulunmaktadır.

Tarım ve Orman Bakanlığı'nın 2024'te yayımladığı "6 Havzada Nehir Havzası Yönetim Planı" adlı rapor, Doğu Karadeniz başta olmak üzere birçok dere havzasında atıksu arıtma tesislerinin yetersiz olduğunu; evsel ve sanayi kaynaklı atıksu ile metallerin "sıcak nokta" oluşturduğunu teyit etmiştir. Modern arıtma yapılmayan sanayi atıkları, dereler aracılığıyla denize taşınmakta ve bu kirleticiler gıda zinciri, içme suyu ve balıkçılık açısından ciddi riskler oluşturmaktadır.

Dünya Bankası, Karadeniz’de çevre kirliliğiyle mücadele için 6,39 milyon dolarlık bir fon sağlamış olduğunu duyurmuştur. Ancak bu finansmanın, yerel düzeyde uygulama planları ve sonuçların şeffaf takibi olmadan etkili bir dönüşüm yaratamayacağı hususunda kamuoyunda ciddi endişeler bulunmaktadır

Bu bağlamda;

1. Hamzafakıhlı Deresi’ne yapılan endüstriyel deşarjlar konusunda Bakanlığınız tarafından idari bir inceleme başlatılmış mıdır?
2. Ereğli OSB bölgesindeki teknik altyapı (endüstriyel atıksu arıtma, izleme sensörleri) yeterli midir? Mevcut tesislerin kapasite ve etkinlik analizi yapılmış mıdır?
3. Karadeniz kıyıları ve akarsu havzalarındaki plastik + kimyasal yük kombinasyonu konusundaki bölgesel ölçümler var mıdır? Hangi dereceler arıtma tesislerinin devreye alındığına dair somut veri paylaşılacaktır?
4. OSB içindeki tesislerin ÇED raporları güncel midir? Son 5 yılda atık izni verilen işletme sayısı ve bu izinlere bağlı şartlarla ilgili bilgi paylaşılacak mıdır?
5. Kirlilik kontrolü bakımından Bakanlığınızın 2023 ve 2024 yılında bölgedeki çevresel ihlal raporları var mıdır? Varsa, hangi sayıda işletme hakkında hangi yaptırımlar uygulanmıştır?
6. Hamzafakıhlı Deresi ve Ereğli çevresindeki dereler yoluyla Karadeniz’e taşınan kirleticilerin, deniz canlıları (balık, kabuklu) üzerindeki etkisi araştırılmış mıdır?
7. Dünya Bankası hibesiyle başlatılan “Karadeniz Kirlilik Azaltma” projesi kapsamında, Ereğli/Hamzafakıhlı deresi ve yakın OSB’lerden örnekleme veya temizleme çalışması yapılmış mıdır?
8. Dere kirliliğinin etkileri hakkında halkın bilgilendirilmesi amacıyla yerel hazırlık veya özel bir Öze Eylem Planı var mıdır?
9. Su Çerçeve Direktifi’ne uyum konusunda Ereğli bölgesi ne durumdadır? Derelerde ekolojik-kimyasal kalite için hangi sınıflandırmalar yapılmıştır?
10. Bakanlığınız kamu/üniversite/sivil toplum iş birlikleriyle dere havzalarını temizleme, arıtma ve izleme konusunda hangi somut adımları atmaktadır? Planlanan takvim nedir?